פאה פרק ב' משנה א'

א] במשנה מבואר שאין מפרישים פאה משדה על חברתה המחקור מבואר בר"ש מתו"כ פאת 'שדך' לחייב על כל שדה ושדה, ודין זה מעכב כמבואר בר"ש וברמב"ם רפ"ג, ובפשוטו דין זה שאין מפרישים משדה על חברתה הוי דאורי' וכ"מ מד' הר"ש והרמב"ם הנ"ל וכ"מ ברשב"ם ב"ב נה., אבל בגר"א על הירושלמי מבואר [עי"ש לפי גי' שגרס בד' הירושלמי 'אינו מחוור'] שמסקנת הירושלמי שכל הנך הפסקים הוי רק מדרבנן אבל מדאורי' אפשר להפריש משדה על חברתה, ופשטות הגר"א היה נראה שכל דין זה שאין מפרישים משדה על חברתה הוי דרבנן, ועי' דרך אמונה בדעת הרש"ס שרק הנך הפסקים דמתני' הוי דרבנן אבל כשזה מופסק לגמרי כגון ב' עירות זה מדאורי' הוי הפסק.

ב] יש ליתן טעם להא שאין מפרישים משדה על חברתה ומ"ש מתרו"מ שאפשר להפריש [אולי ל"ק גזה"כ] דתרומה הוא דין הפרשה 'על' השירים כדי להתיר הטבל בזה יכול להפריש גם משדה על חברתה, אבל פאה אינה הפרשה 'על' דאינו בא להתיר דבר [ומה"ט עושה כל שדה פאה וא"צ להשאיר שירים כבתרומה] רק יש דין בשדה להפריש ממנו פאה לזה י"ל שצריך להפריש מכל שדה בנפרד, [בפשוטו דין זה שלא להפריש משדה על חברתה הוי גם בתלוש].

ג] עי' תורת זרעים בחילוק שדות שבין פאה לכלאים דכאן העניין לעשותו לב' פאות שם הענין שלא יהיה ערבבויא.

ד] דרך ושביל, בר"ש משמע ששביל בין היחיד בין הרבים הוי קצר מד' אמות ולזה ניחא שבשביל שהוא קצר שם יש תנאי שיהיה קבוע בימות החמה והגשמים, אבל עי' רמב"ם פ"ג ה"ג שמשמע ששביל הרבים רחב מד"א וק' א"כ שיועיל דלא גרע מדרך היחיד דמהני אף שאינו קבוע, ועי' במהרי"ק שתי' ע"פ הרמב"ם בפיה"מ ששביל 'הרבים' גרע דיש להם דרכים אחרים עי"ש, וע"ע ראב"ד שם.

ה] בדין קצירה לשחת דעת ר"מ שלא הוי קצירה [ומסקנת הגמ' מנחות עא: דהינו באופן שלא הביא שליש ואפי' קצרה לאדם וד' הרע"ב כאן צ"ע ותמה ע"ז ברעק"א] ולכן הוא מפסיק כדין שדה בור, ולשיטתו גם מותר לקצרו קודם העומר דקצירה לשחת לאו קצירה היא כמבואר מנחות שם, ולרבנן קצירת שחת יש ע"ז שם קצירה ונמצא שקצירת השחת הוי התחלת קצירת השדה ולכן אינו מפסיק.

ו] הרמב"ם פסק כאן כרבנן מאידך בהל' תו"מ פסק שמותר לקצור שחת קודם העומר הרי שלא חשוב קצירה ועי' לח"מ הל' תו"מ שתי' של"ק הא לאדם הא לבהמה מה שרבנן סוברים כאן שהוי קצירה הינו לאדם כמבואר מנחות שם וזה הוי קצירה וזה באמת יהיה אסור לקצור קודם העומר, ומה שפסק שם שמותר לקצור קודם העומר הינו לבהמה וזה באמת גם יפסיק כאן, ועי' דרך אמונה שם מה שתי' ד' הרמב"ם באופ"א.

ז] בד' רבנן מבואר שאף שקוצר לשחת הוי קצירה [ומה"ט אין זה מפסיק דהוי אתלחתא דקצירה] מ"מ אם 'חרש' את מקום שקצר לשחת הוי הפסק ולכאו' ההפסק מחמת 'ניר' דהוי הפסק, וק' דא"כ לפי"ז גם בלא חרש שיפסיק שהרי גם 'בור' מפסיק [ומה"ט לר"מ זה מפסיק משום 'בור'] וע"כ שזה וודאי שאין זה הפסק דכל שיש אתחלתא דקצירה לא רואים זאת כהפסק וא"כ גם חרש לא יפסיק, ויש לחלק בין בור לניר, והנה בעיקר הדין נתחדש כאן דאף שבשעת תחילת הקצירה היי' שדה אחת כל שנתחלקה אח"כ בשעת הפרשה והוי ב' שדות נותן שדה לכל א' וא' וחידוש וע"ע להלן מ"ב.